

1947'de Lehi'nin Başkan Harry S. Truman'a Karşı Mektup Bombası Komplosu

1947'nin ortalarında, İngiliz Mandası Filistin'de gerilimler artarken, Siyonist paramiliter grup Lehi, aynı zamanda Stern Çetesi olarak da bilinen, ABD Başkanı Harry S. Truman'ı mektup bombalarıyla hedef alan cesur ama nihayetinde başarısız bir girişim düzenledi. Lehi'nin daha kötü şöhretli eylemleriyle gölgede kalan bu az bilinen olay, grubun Yahudi devleti vizyonlarına engel olarak gördükleri uluslararası figürlere saldırma istekliliğini yansıtır. Komplo herhangi bir zarar vermese de, 1948'de İsrail'in kurulmasından önceki ABD dış politikası ile Yahudi isyanının değişken kesişimini vurgular.

Arka Plan: Lehi ve Filistin Mücadelesi

1940 yılında Avraham Stern tarafından kurulan Lehi, daha büyük bir örgüt olan Irgun Zvai Leumi'den ayrılan radikal bir gruptu; her ikisi de Filistin'deki İngiliz yönetimini sona erdirmeyi ve bir Yahudi devleti kurmayı amaçlıyordu. Daha ılımlı olan Irgun'un aksine, Lehi aşırı taktikleri benimsedi; İngiliz yetkililere, Arap sivillere ve hatta ılımlı Yahudilere yönelik suikastlar ve bombalı saldırılar düzenledi. 1947 yılına gelindiğinde, Lehi'nin kampanyası, 1939 Beyaz Kitap'ta kodlanmış olan İngiltere'nin kısıtlayıcı Yahudi göçmen politikalarına duyulan hayal kırıklığı ve uluslararası toplumun Filistin meselesini çözmedeki yavaş ilerlemesi nedeniyle yoğunlaşmıştı.

Nisan 1945'te göreve başlayan Başkan Harry S. Truman, bu bağlamda merkezi bir figürdü. Yahudi mültecilere ve Siyonist davaya sempati duyan Truman, bir Yahudi vatanının kurulmasını destekledi ve 14 Mayıs 1948'te İsrail'in bağımsızlığını ilan etmesinden birkaç dakika sonra İsrail'i tanımasıyla ünlüdür. Ancak 1947'de, yönetimi çelişkili baskılarla karşı karşıyaydı: Yahudi emellerini desteklerken Arap devletleriyle ilişkileri sürdürmek ve İngiliz Mandası'nın kaosa bulaşmaktan kaçınmak. Truman'ın Filistin'e Yahudi göçünü artırma çağrıları ve BM'nin bölünme planını desteklemesi, Lehi gibi gruplar tarafından yetersiz bulundu; bu gruplar herhangi bir gecikme veya uzlaşmayı ihanet olarak görüyordu.

Plan: Beyaz Saray'a Mektup Bombaları

1947'nin ortalarında, Lehi ajanları, Başkan Truman ve Beyaz Saray'ın üst düzey personeline hitaben bir dizi mektup bombası gönderdi. Sıradan posta olarak gizlenmiş bu cihazlar, İngiltere Dışişleri Bakanı Ernest Bevin ve Koloni Sekreteri Arthur Creech Jones da dahil olmak üzere İngiliz yetkililere benzer bombalar gönderilen daha geniş bir kampanyanın parçasıydı. Komplo, muhtemelen bu dönemde Lehi'nin operasyonlarında kilit bir rol oynayan ve gelecekteki İsrail Başbakanı Yitzhak Shamir gibi isimleri içeren Lehi liderliği tarafından düzenlendi.

Mektup bombaları hedeflerine ulaşmadan önce, muhtemelen ABD posta veya güvenlik servisleri tarafından durduruldu, ancak durdurma hakkında spesifik detaylar sınırlıdır. Hiçbir patlama olmadı ve yaralanma ya da ölüm bildirilmedi. Olay, o dönemde kamuoyunda çok az dikkat çekti; muhtemelen ABD-Siyonist ilişkilerini kötüleştirmekten veya daha fazla saldırıyı teşvik etmekten kaçınmak için. ABD başkanlarına yönelik suikast girişimleri ve Lehi'nin faaliyetleri hakkındaki tarihi kayıtlar, komponun varlığını doğruluyor ancak sınırlı ayrıntılar sunuyor, bu da onun küçük, başarısız bir operasyon olarak statüsünü yansıtıyor.

Motivasyon: Neden Truman Hedef Alındı?

Lehi'nin Truman'ı hedef alma kararı, ABD politikasını Siyonist hedefleri yeterince desteklemeyen bir engel olarak görmelerinden kaynaklandı. Truman'ın Yahudi göçünü ve Yahudi vatanını savunmasına rağmen, Lehi, yönetiminin Arap ve İngiliz çıkarlarını dengeleyen temkinli yaklaşımını bir engel olarak görüyordu. Grubun daha geniş stratejisi, İngiliz yönetimine karşı "kurtuluş savaşlarını" uluslararası hale getirmeyi ve küresel güçleri kararlı eylemlere zorlamayı amaçlıyordu. Truman'ı hedef alarak Lehi, hiçbir liderin erişimlerinin ötesinde olmadığını göstermek ve diplomatik ataleti bozarak davalarına dikkat çekmeyi umuyordu.

Mektup bombası taktiği Lehi için yeni değildi. Daha önceki saldırılarda bu yöntemi öncülük etmişlerdi; 1946'da İngiliz yetkililere yönelik bir girişim ve 1944'te İngiltere'nin Ortadoğu'daki Devlet Bakanı Lord Moyne'un suikastı da dahil. 1947 kampanyası bu yaklaşımı ABD'ye genişletti ve Filistin çatışmasının yoğunlaşmasıyla Lehi'nin artan cesaretini ve çaresizliğini yansıttı.

Sonuçlar ve Etki

Başarısız olan komplo, anında çok az etkiye sahipti. Truman, kararlı bir şekilde, Filistin'e yönelik ABD politikasını şekillendirmeye devam etti ve bu, 1948'de İsrail'in hızlı tanınmasıyla sonuçlandı. Olay, ABD-Siyonist ilişkilerini önemli ölçüde değiştirmede, muhtemelen gizliliği ve ABD'nin Yahudi devletine verdiği daha geniş destek bağlamı nedeniyle. BM, İngiliz ve Amerikan hükümetleri ile David Ben-Gurion gibi ana akım Siyonist liderler tarafından terörist bir örgüt olarak kınanan Lehi, 1948'de İsrail'in kurulmasından sonra dağıtıldı. Üyeleri İsrail Savunma Kuvvetleri'ne entegre edildi ve Shamir gibi bazıları önde gelen siyasi rollere yükseldi.

Komponun tarihi anlatılardaki belirsizliği, somut sonuçlarının eksikliğini ve o dönemde ABD-İsrail ilişkilerinin hassasiyetini yansıtıyor. Lehi'nin 1948'de Folke Bernadotte'ü öldürmesi, uluslararası öfkeyi tetikleyen bir olay olarak aksine, Truman komplosu bir dipnot olarak kaldı, yalnızca Lehi'nin faaliyetleri veya ABD başkanlarının güvenliği hakkında anlatılarda geçerken bahsedildi.

Miras ve Tarihi Önem

1947'de Truman'a karşı mektup bombası komplosu, İsrail öncesi Siyonist hareketin karmaşıklığını vurguluyor; bu hareket hem ılımlı hem de aşırı uç fraksiyonları kapsıyordu. Chaim Weizmann ve Ben-Gurion gibi figürler tarafından kınanan Lehi'nin eylemleri, nihayetinde İsrail'in kurulmasına katkıda bulunan daha geniş bir mücadelenin parçasıydı, ancak yöntemleri müttefikleri yabancılaştırdı ve diplomasiyi karmaşıklaştırdı. Olay, Truman'ın Arap-İsrail çatışmasında Amerika'nın rolünü tanımlamak için iç ve uluslararası baskılar arasında gezinirken, ABD'nin Ortadoğu'daki erken katılımının zorluklarını da vurguluyor.

Bugün, komplo bazen ABD başkanlarına yönelik suikast girişimleri veya Lehi'nin tartışmalı mirası hakkında tartışmalarda anılıyor. X gibi platformlarda, olayla ilgili atıflar bazen ABD-İsrail ilişkilerini sorgulayan anlatılarda ortaya çıkıyor, ancak bunlar genellikle incelikten yoksun veya Lehi'nin etkisini abartıyor. Tarihçiler, komployu küçük ama açıklayıcı bir bölüm olarak görüyor; bu, aşırı uç grupların hedeflerine ulaşmak için ne kadar ileri gitmeye hazır olduklarını gösteriyor.

Sonuç

Lehi'nin 1947'de Başkan Harry S. Truman'a karşı mektup bombası komplosu, Filistin çatışmasının kritik bir anında önemli bir uluslararası figürü korkutma girişiminde başarısız oldu. Herhangi bir zarar vermese de, Lehi'nin radikal taktiklerini ve devlet kurma mücadelesindeki yüksek riskleri yansıtıyor. Truman'ın dayanıklılığı ve Yahudi devletine devam eden desteği, modern Ortadoğu'yu şekillendirmeye yardımcı oldu ve Lehi'nin komplosunu dönüşüm çağında geçici, ancak cesur bir meydan okuma eylemi haline getirdi.